

KHK OYUNU

Aydınlık Dergisi, 5 Kasım 2000

Yıldırım Koç

29 Haziran 2000 gün ve 4588 sayılı Yasanın verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulu tarafından çeşitli kanun hükmünde kararnameler yayımlandı. Bunlar içinde çalışma yaşamını doğrudan ilgilendirenler şunlardı: 24.8.2000 gün ve 616 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığının Kurulması ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname; 24.8.2000 gün ve 617 sayılı Türkiye İş Kurumunun Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname; 24.8.2000 gün ve 618 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilatının Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname.

Kanun hükmünde kararname ile düzenlenen konular, birçok açıdan kazanılmış hakları geri götürmekte, önümüzdeki dönemde işçi sınıfı ve sendikacılık hareketini sıkıntıya sokacak uygulamalar getirmektedir. Hükümet, normal yasama süreci içinde bu değişiklikleri yapamadığı için, yetkisini aşarak, kanun hükmünde kararname ile düzenlemeler yaptı. Hükümetin bu yola başvurması kamuoyunun ve işçi sınıfının konuya yeterince ilgi göstermemesine de yol açtı. Herkes umudunu kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi veren yasanın iptaline bağladı. Nitekim, sözkonusu yasa Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilince herkes rahatladı.

Ancak sorun daha ciddi bir biçimde ortadadır. Yetki yasasının iptali sonrasında Fazilet Partisi'nin yaptığı başvuru üzerine, bu yetki yasasına dayanılarak çıkarılan kanun hükmünde kararnameler iptal edilmeye başlandı. Ancak burada gözden kaçan önemli bir nokta var. Kanun hükmünde kararnameler iptal ediliyor; ancak bu iptal kararları uzun bir süre sonra yürürlüğe giriyor.

İşçi sınıfı ve sendikacılık hareketi açısından son derece önemli olan 616 sayılı kanun hükmünde kararname 1 yıl sonra, 617 sayılı kararname 9 ay sonra ve 618 sayılı kararname de 6 ay sonra yürürlükten kalkacak. Diğer bir deyişle, Anayasa Mahkemesi'nin gerekçeli kararları yayımlanacak ve ardından ancak bu süreler geçtikten sonra bu kanun hükmünde kararnameler yürürlükten kaldırılacak. Konuyla ilgili kurumlar kendi iç yapılarını kanun hükmünde kararnamelerde öngörülen biçimde değiştirmeye başladı. İptal edilmiş kanun hükmünde kararnamelerin öngördüğü uygulamalar yapılıyor.

O zaman ne olacak? Hükümet, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş yetki yasasına dayanarak çıkardığı ve yine Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş kanun hükmünde kararnamelere dayanarak işlem yapmaya devam edecek ve önümüzdeki aylarda bu konularda yasa değişikliklerini gündeme getirdiğinde, "bu uygulamalar zaten var" deme hakkına sahip olacak.

Yapılması gereken ne? Bu kanun hükmünde kararnamelerin iptal edildiğini ve ancak halen yürürlükte olduğunu ve uzunca bir süre yürürlükte kalacağını ve her an Meclis'te yasalaştırılmaya çalışılacağını bilerek, haklarımıza sahip çıkmak.